

جغرافیا

۱-گزینه «۳» - شهر اهواز در کنار رودخانه کارون و در محل تقاطع راه‌های آبی، جاده‌ای و راه‌آهن قرار گرفته است و موقعیت چهارراهی دارد که بیانگر نقش عوامل طبیعی و انسانی است همچنین شهر قاهره از نظر دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون خود موقعیت ویژه‌ای دارد. اما روستای هولوکو در مجارستان هسته اولیه روستا قلعه‌ای است که نشانگر عامل انسانی در پیدایش آن است و شهر رشت هم بازار و مکان تجارت که عامل انسانی در به وجود آمدن آن نقش داشته است. بررسی سایر موارد:

عوامل طبیعی و انسانی در سایر گزینه‌ها جابه‌جا قرار داده شده است.
(امامی) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - مقر و موقعیت - صفحه ۲ الی ۴) (دشوار)
۲-گزینه «۳» - با توجه به شکل صفحه «۷» کتاب به ترتیب موارد این چنین خواهد بود که: «د» و «ب» برخی از سکونتگاه‌ها حوزه نفوذ کم وسعتی دارند؛ برای مثال، یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در کارخانه‌ها و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند. «ج» بیانگر متروپل یا مادرشهر است که مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و ... است. «الف» در پیرامون برخی از مادرشهرها، شهرها و شهرک‌های اقماری پدید آمده‌اند. بررسی سایر موارد:

دیگر گزینه‌ها موارد مربوط به تقسیم مناطق سکونتگاهی را به درستی بیان نمی‌کند.
(امامی) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - سلسله مراتب سکونتگاه‌ها - صفحه ۲ الی ۱۳) (دشوار)
۳-گزینه «۱» - روابط شهر و روستا را می‌توان از جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مطالعه کرد. مبادله نابرابر شهر و روستا سبب می‌شود که شهر محل انباشت سرمایه، تولید کالاها، کارخانه‌ای و تمرکز فعالیت‌های اقتصادی باشد. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه‌های «۲ و ۳»: شهرگرایی، روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستائینان رواج می‌یابد. نقش و عملکرد برخی از روستاها تغییر کرده و عملکردهای جدیدی به طور مستقل یا علاوه بر زراعت در این روستاها پدیدار شده است که از آن جمله می‌توان به روستاهایی با نقش صیادی، گردشگری و صنعتی، که در آن صنایع کوچک تبدیلی پدید آید.

گزینه «۴»: با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل و وسایل ارتباطی، به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها، به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت، شکل گرفتند.
(امامی) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - روابط شهر و روستا - صفحه ۱۸) (متوسط)

۴-گزینه «۴» - الف) در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای توسعه یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد. البته این مهاجرت تدریجی و طولانی‌مدت بوده و طی دهه‌ها سال و همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است. در برخی از روستاها شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن روستائینی کاهش یافت.

ب) با ورود کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین به دوره صنعتی شدن، مهاجرت‌های فزاینده از روستا به شهر در این نواحی نیز به وقوع پیوست. اما مهاجرت‌ها با توسعه صنعتی همگام نبودند. رشد شهرنشینی در این نواحی طی دوره‌های زمانی کوتاه‌تر و سریع‌تر از رشد صنعتی رخ داد. بررسی سایر موارد:

توضیحات سایر گزینه‌ها به شکل جابه‌جا و بدون در نظر گرفتن مناطق و قاره‌ها بیان شده است.
(امامی) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - مهاجرت از روستا به شهر - صفحه ۱۷) (دشوار)

۵-گزینه «۲» - آمار تعداد شهرها را در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۹۵ مقایسه کنید. در این دوره، علاوه بر تهران ۷ شهر با بیش از یک میلیون نفر جمعیت به کلان شهر تبدیل شدند. به علاوه، رشد شهرهای بزرگ و کوچک و شهرک‌های اقماری در اطراف تهران، این شهر را به یک منطقه کلان شهری بزرگ تبدیل کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از سال ۱۳۳۵، روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت و نه قبل از آن.
گزینه «۳»: پس از انقلاب اسلامی نیز مهاجرت از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ ادامه یافت.

گزینه «۴»: به طور کلی، افزایش جمعیت شهری از سه طریق صورت گرفته است:

- ۱-افزایش طبیعی جمعیت شهرها یعنی رشد موالید (تولدها) نسبت به مرگ و میر
- ۲-مهاجرت روستائیان به شهرها
- ۳-افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آنها به نقاط شهری
- ۴-ادغام روستاها در بافت شهری

(امامی) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - تغییرات جمعیت شهری و روستایی در ایران - صفحه ۱۹ و ۲۰) (متوسط)

۶-گزینه «۱» - در کشورهای این نواحی، بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی به علت صنعتی شدن و توسعه کارخانه‌ها و یا رشد بخش خدمات و ورود این کشورها به تجارت جهانی و به دنبال آن مهاجرت فزاینده روستائیان به شهرها به منظور اشتغال و دستمزد بیشتر بوده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: افزایش سطوح شهرنشینی بیش‌تر در اروپا و آمریکای شمالی دیده می‌شود.
گزینه «۳ و ۴»: تمرکز مؤسسات مالی و پولی و فراوانی آمد و شد بین مادرشهرها، تمرکز و انبوهی جمعیت شهری، تمرکز صنایع دانش‌بنیان مربوط به مگالاپلیس‌ها می‌باشد.

(امامی) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - به سوی جهانی در حال شهری شدن - صفحه ۱۰) (متوسط)
۷-گزینه «۱» - جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده کرده و با یک دید همه جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آنها انجام می‌دهد. البته این رابطه بین جغرافیا با سایر علوم دو سویه بوده و در یک جریان دو طرفه از داده‌ها و یافته‌های یکدیگر استفاده می‌نمایند. بررسی سایر موارد:

گزینه «۲»: رابطه بین جغرافیا با سایر علوم دو سویه بوده و در یک جریان دو طرفه از داده‌ها و یافته‌های یکدیگر استفاده می‌نمایند.

گزینه «۳»: انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

گزینه «۴»: شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

(امامی) (پایه دهم - درس اول - جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر - جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر - صفحه ۳ الی ۵) (متوسط)

۸-گزینه «۳» - چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند. بررسی سایر موارد:

گزینه «۱»: به چرایی کل‌نگری توسط جغرافی‌دان پرداخته است.
گزینه «۲»: از آنجا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.

گزینه «۴»: تعریف کل‌نگری است: دید ترکیبی یعنی، مطالعه همه جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

(امامی) (پایه دهم - درس اول - جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر - کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا - صفحه ۷) (دشوار)

۹-گزینه «۲» - الف) فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است.

ب و ج) جمع‌آوری اطلاعات پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. (روش میدانی)

د) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد. بررسی سایر موارد:

موارد دیگر به شکل جابه‌جا نوشته شده است.

(امامی) (پایه دهم - درس دوم - روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا - مراحل پژوهش در جغرافیا - صفحه ۱۰ الی ۱۲) (دشوار)

۱۰-گزینه «۴» - کشور ما از جمله کشورهایی است که از طریق راه‌های آبی با کشورهای جهان در ارتباط است. راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند. بررسی سایر موارد:

گزینه «۱»: گستردگی کشور ما در این عرض‌ها به تنوع آب و هوا در آن منجر شده است. که یک موقعیت ریاضی یا مطلق را نشان می‌دهد.

گزینه «۲»: موارد توضیحی فقط به عوامل طبیعی اشاره ندارد و عوامل انسانی(اقتصادی و نظامی) را نیز در بر گرفته است.

گزینه «۳»: در عبارت‌های داده شده به دریاچه‌ای اشاره نشده است.

(امامی) (پایه دهم - درس سوم - روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا - مرزهای سیاسی - صفحه ۲۰) (متوسط)